

PROTOKOLLAT

med tilkendegivelse af 8. februar 2018

i

faglig voldgiftssag (FV2017-0020):

Fagligt Fælles Forbund

(advokat Maria Rasmussen)

mod

DI Overenskomst II

(advokat Lene Horn)

for

ISS Facility Service A/S

Der er under denne sag tvist om, hvorvidt 3 medlemmer af det klagende forbund, som har været ansat som servicemedarbejdere hos indklagede med henblik på udførelse af rengøring i varehuset A – Z, beliggende i udkanten af Hjørring, har været berettiget til genetillæg i henhold til Serviceoverenskomstens § 7, stk. 4, litra c, ved rengøring af varehusets toiletter, subsidiært de af toiletterne, som er beliggende ved indgangen til varehuset.

Serviceoverenskomstens § 7, stk. 4, litra c, er sålydende:

”Stk. 4. Der ydes genetillæg pr. 15. marts 2014 på kr. 4,51 pr. time, når arbejdet er præget af en eller flere af de nedenfor opregnede særlige omstændigheder:

...

c) Rengøring af særlig ubehagelig karakter (f.eks. rengøring af celler og toiletter i detentioner, rengøring på statshospitaler og institutioner under særfor sorgen, hvor forureningen, forårsaget af patienterne er af særlig grov karakter, samt på lukkede afdelinger med oppegående patienter, samt rengøring på patologiske afdelinger og morsstuer). Endvidere offentlige toiletter, toiletter på værtshuse, bodegaer, diskoteker med særlig grov besmudsning – samt lokaler efter store festarrangementer, herunder toiletterne. Rengøring af trapper i beboelsejendomme. I ekstraordinære tilfælde under ovennævnte punkter træffes lokal aftale, (f.eks. opkast, uhumskheder på restaurationstoiletter med særlig grov besmudsning).”

Da der ikke har kunnet opnås enighed mellem parterne, er sagen indbragt for denne voldgiftsret bestående af faglig sekretær Jens Peter Bostrup og formand Morten Schmidtke Eriksen, begge udpeget af klager, konsulent, advokat Kristian Steen Lauridsen og seniorchefkonsulent, advokat Annette Fæster Petersen, begge udpeget af indklagede, samt som opmand højesteretsdommer Lene Pagter Kristensen.

Sagen blev forhandlet den 8. februar 2018, hvor klager var repræsenteret ved advokat Maria Rasmussen og indklagede ved advokat Lene Horn.

Klager nedlagde følgende påstande:

Principalt:

Indklagede, ISS, Facility Services A/S, tilpligtes at betale:

kr. 3.378,56 til forbundets medlem A,

kr. 492,52 til forbundets medlem B og

kr. 1.015,07 til forbundets medlem C,

alle tre beløb med procesrente fra de enkelte ydelsers forfaldstid.

Subsidiært:

Indklagede, ISS, Facility Services A/S, tilpligtes at betale:

kr. 3.378,56 til forbundets medlem A,

kr. 346,87 til forbundets medlem B og

kr. 195,21 til forbundets medlem C,

alle tre beløb med procesrente fra de enkelte ydelsers forfaldstid.

Indklagede nedlagde påstand om frifindelse.

Der blev afgivet forklaring af A, B, kundechef Hanne Højgaard Gade og Serviceleder Giedrius Dalinkevicius, hvorpå sagen blev procederet.

Der blev ikke opnået flertal for en afgørelse blandt de af parterne valgte medlemmer, og afgørelsen blev herefter overladt til opmanden, som fremkom med følgende

tilkendegivelse:

Serviceoverenskomstens § 7, stk. 4, litra c, har tidligere været fortolket i en faglig voldgiftssag, som angik rengøring af toiletter i Butikscenteret Fields. Denne sag resulterede i en tilkendegivelse af 7. februar 2006, hvori opmanden – højesteretsdommer Poul Sørensen – bl.a. anførte følgende:

”Baggrunden for sagen

Det er under sagen oplyst, at Fields på Amager er Skandinaviens største butikscenter med et dagligt kundebesøg på over 20.000.

De omhandlede publikumstoiletter er tilgængelige dagligt kl. 8-22. Toiletterne rengøres 4-5 gange om dagen for at sikre en høj renholdelsesstandard.

Overenskomstens bestemmelse om tillæg for rengøring af offentlige toiletter er mindst 40 år gammel. Bestemmelsen har efter det oplyste ikke tidligere været genstand for fagretlig behandling.

Uoverensstemmelsen angår, dels hvad der skal forstås ved "offentlige toiletter", dels om tilføjelsen i samme punktum om "særlig grov besmudsning" også angår offentlige toiletter, og/eller om det i øvrigt er en forudsætning for betaling af genetillægget, at arbejdet er af særlig ubehagelig karakter.

...

tilkendegivelse:

Offentlige toiletter, således som dette udtryk er anvendt i Serviceoverenskomsten, kan ikke anses kun at omfatte toiletter, der er ejet af en offentlig myndighed eller institution. Afgørende må i så henseende i første række være, om der er tale om toiletter, hvortil der er fri offentlig adgang.

De omhandlede publikumstoiletter i Fields er beliggende i et butikscenter med umiddelbar offentlig adgang uden samtidigt forretningsbesøg for et meget stort publikum. Toiletterne i et sådant forretningscenter må betegnes som offentlige toiletter i overenskomstens forstand. Det kan ikke herved tillægges betydning, at Fields i kraft af sin beliggenhed rent faktisk næsten kun bliver besøgt af folk med kundehensigt.

Det kan efter indholdet af § 7, stk. 4, litra c, ikke antages, at det er en forudsætning for retten til genetillæg efter denne bestemmelse, at der almindeligvis *rent faktisk* bliver konstateret særlig grov besmudsning på det offentlige toilet. Omvendt kan besmudsning og arbejdets deraf følgende særlig ubehagelige karakter efter formuleringen heller ikke fratages betydning for, om der skal betales genetillæg efter bestemmelsen. Det kan dermed ikke antages, at der i alle tilfælde skal betales genetillæg, blot fordi der er tale om rengøring af et "offentligt" toilet.

Det findes på denne baggrund at måtte være afgørende for retten til genetillæg efter bestemmelsen, om der efter forholdene på stedet må antages at være en sådan *risiko* for grov besmudsning af det offentlige toilet, at bestemmelsen kommer til anvendelse.

I betragtning af det meget store antal personer, der har adgang til toiletterne i Fields, findes det herefter ubetænkeligt at anse betingelsen for retten til genetillæg for at være opfyldt. Det bemærkes herved, at det ikke i sig selv kan tillægges betydning i så henseende, at Fields ved at kræve rengøring flere gange dagligt søger at sikre en høj rengøringsstandard på publikumstoiletterne."

Jeg er enig med opmandstilkendegivelsen fra 2006 i, at det afgørende for, om der er tale om et offentligt toilet i § 7, stk. 4, litra c's forstand, må være, om der er fri offentlig adgang til toilettet, dvs. om toilettet fremstår som frit tilgængeligt for alle.

Varehuset A-Z er en stor non-food butik inden for Bilka-kæden, der handler med tøj, isenkram, elektronik mv. Varehuset har i alt 8 toiletter samt nogle urinaler. Toiletfaciliteterne er placeret dels tæt ved indgangen, dels i tilknytning til varehusets bistro, og der er ingen tilkendegivelser om, at toiletterne er forbeholdt varehusets eller bistroens kunder. Toiletterne må på denne baggrund vurderes at være offentlige i § 7, stk. 4, litra c's forstand.

Jeg er endvidere enig med opmandstilkendegivelsen fra 2006 i, at der ikke skal betales genetillæg, blot fordi der er tale om rengøring af et "offentligt" toilet, idet det derudover må kræves, at der efter forholdene på stedet må antages at være en sådan risiko for grov besmudsning af toilettet, at der er anledning til at bringe § 7, stk. 4, litra c, i anvendelse.

Der er af parternes vidner afgivet modstridende forklaringer om toiletternes løbende risiko for tilsmudsning.

Varehuset besøges efter det oplyste af ca. 2000 besøgende dagligt. Det er imidlertid samtidig oplyst, at de besøgende alene opholder sig i gennemsnit 15-30 minutter i varehuset, som er uden andre faciliteter end en bistro. Personalet har mulighed for at overvåge adgangsforholdene til toiletterne, som befinder sig inde i selve varehuset, og toiletterne er alene tilgængelige i varehusets åbningstid fra 9-20 mandag til fredag og fra 9-18 lørdag og søndag. Der er ikke oplysninger om, at der normalt er mange, som benytter toiletterne, eller om andre forhold, der kan indicere risiko for grov besmudsning, og rengøringen af toiletterne er da også alene normeret til en morgenrengøring alle dage samt en soignering om eftermiddagene fra mandag til fredag. Hvis forholdene på stedet må bedømmes som værende af en sådan karakter, at der er risiko for grov besmudsning, må det antages, at toiletterne med en sådan rengøringsindsats ofte vil have fremstået som uhumske, men varehuset har efter det oplyste under de ugentlige kontrolgennemgange, som har fundet sted på vekslende tidspunkter, løbende været fuldt tilfreds med rengøringsstandarden.

Serviceleder Giedrius Dalinkevicius har endvidere forklaret, at han kun i to tilfælde har modtaget indberetning fra servicemedarbejderne om, at der har foreligget en grov tilsmudsning.

På den anførte baggrund finder jeg, at det ikke er godtgjort, at der efter forholdene på stedet er en sådan risiko for grov besmudsning af toiletterne, at betingelserne for at oppebære genetillæg i henhold til § 7, stk. 4, litra c, har været opfyldt. Det følger heraf, at indklagedes frifindelsespåstand vil skulle tages til følge.

Parterne var enige om at tage denne tilkendegivelse til efterretning med samme virkning som en kendelse i sagen. Der var endvidere enighed om, at hver af parterne bærer egne omkostninger ved sagens behandling og halvdelen af udgiften til opmanden.

Sagen sluttet.

København, den 11. februar 2018

Lene Pagter Kristensen